

23. marts 2015

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalackersuisunut imaattunik apeqquteqarpunga:

- 1) Naalackersuisut Issittumi Siunnersuisooqatigiit naalackersuinikkut ataatsimeersuarnissaannut peqataassamaarpat?
- 2) Issittumi Siunnersuisooqatigiit naalackersuinikkut ataatsimeersuarnerata nalaani Naalackersuisut oqaaseqarsinnaatitaassappat?
- 3) Naalackersuisut oqaaseqarsinnaatitaassappata, qanoq taava Nunarput sinnerlugu oqariartuuteqassamaarpat?
- 4) Issittumi Siunnersuisooqatigiit naalackersuinikkut ataatsimeersuarnissaat pillugu Naalackersuisut qanoq eqqarsaatersuuteqarpat?
- 5) Naatsorsuutigineqarpoq EU-p Issittumi Siunnersuisooqatigiinni alaatsinaattut inissinnissaminut qinnuteqaataa naalackersuinikkut ataasimeersuarnermi naammassineqarluni isummerfigineqassasoq. Naalackersuisut tamanna pillugu qanoq eqqarsaatersuuteqarpat, ingammik EU-p nioqqutissanik puisinit sanaajusunik eqquseqqusiunnaarneranut atatillugu Inuit pinngitsoortinneqarnerannik sukateriniarnera eqqarsaatigalugu?
- 6) Naalackersuisut Nunatta puisit pillugit soqutigisai allatigulu soqutigisavut pillugit Issittumi Siunnersuisooqatigiit naalackersuinikkut ataatsimeersuarneranni qanoq siuarsaassamaarpat?
- 7) Ruslandip Issittumilu nunat akornanni ukiuni makkunani Ukrainemut tunngatillugu atugaat Naalackersuisut qanoq eqqarsaatersuuteqarfigaat, Ukrainemilu pisut Issittumi Siunnersuisooqatigiinni naalackersuinikkut ataatsimeersuarnissaannut sunniuteqarnissaat ilimagineqarpat?
- 8) Ulluni kingullerni Ruslandip Naalagaaffeqatigiinnut danskillu NATO-p sakkussuianut akiuniarneranut ilanngunniarlutik eqqartuinerannut atatillugu siorasaarerpaluttumik nipeqarnera Naalackersuisut qanoq eqqarsaatersuuteqarfigaat, Issittumilu Siunnersuisooqatigiit naalackersuinikkut ataatsimeersuarneranni tamanna Naalackersuisunit oqaaseqarfigineqassamaarpa imaluunniit allatigut qisuariaateqarfigineqassamaarpa?

(Sara Olsvig, Inatsisartunut ilaasortaq, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Issittumi Siunnersuisooqatigiit ukioq allorlugu naalackersuinikkut ataatsimeersuuartarpoq. Ataatsimeersuarneq kingulleq Kirunami Sverigemi 2013-mi pivoq. Taamani Naalackersuisut peqataajunnarnertik pequtigalugu Nunatta soqutigisaanik Issittumi naalagaaffiit arfineq pingasuusut nunanut allanut ministeriunut toqqaannartumik oqariartuuteqanngitsoorput. Naalackersuinikkut ataatsimeersuarnissaq tulleg Iqalunni Nunavummi maajimi pissaaq. Ataatsimeersuarnermi ilaatigut naatsorsuutigineqarpoq EU's Siunnersuisooqatigiinnut alaatsinaattutut inissivinnissaa isummerfigineqassasoq.

Qaammataki makkunanerpiaq EU-p puisinit nioqqutissanik eqquseqqusiunnaarnerminut atatillugu Inuit pinngitsoortinneqarnerat sukateriffiginialeruttorpaa. EU-p alaatsinaattutut inissisimanissaa pillugu aalajangiiniarnerup nalerpiaani tamanna pimmat imminut

assortortutut isigineqarsinnaavoq, naalakkersuinikkut ataatsimeersuarnermi kingullermi EU-p puinit nioqqutissanik eqqusseqqusiunnaarnera peqqutigalugu alaatsinaattut inissinnissaminnut qinnuteqarnerat ingammik canadarmiunit tunuarsimaarfigineqarnikummat.

Issittoq ukiuni makkunani Nunarsuarmi sumiiffinni allani geopolitikkikkut pisut pissutigalugit unammillernartumik inissisimavoq. Ukrainemi pisut Issittumi suleqatigiinnermut kingunerlussinnaanersoq ilaatigut isumaliuutigineqartarpoq. Issittumi Siunnersuisooqatigiit maannamut Issittumi naalagaaffiit nunallu inoqqaavisa kattuffii peqataajuartartut akornanni isumaqatigiilluinnartarnerit tunngavigalugit aalajangiisarpoq. Taamaammat paaserusunnarpoq Ukrainemi pisut arlaatigut suleqatigiinnermut sunniuteqassanersut.

Inuit Ataqatigiinnit erseqqissumik oqaatigissavarput Issittumi suleqatigiinneq illersorneqartariaqarlunilu attanneqartariaqarmat. Issittumi eqqissinnermut inuiaallu sillimaniarnerannut tamanna pingaaruteqarluinnarpoq. Taamaammat russit naalagaaffiata Danmarkimi sinniisuata danskit umiarsuiinut sorsuutaasunut, Nunatta Issittullu imartaani aamma angalasartunut, saassusisinnaanermik siorasaarinertut nipilimmik oqaaseqarnera akuersaangilluinnarparput. Taama pisoqarnera Issittumi Siunnersuisooqatigiinni naalakkersuinikkut ataatsimeersuarnissaanut atatillugu qanoq eqqarsaatersuuteqartitsinersoq tusagaqarfigerusupparput. Ataatsimeersuarnermi naalagaaffiit issittumiittut politikkikkut siuttuinut toqqaannartumik Nunatsinnit oqariartuuteqarfigineqarsinnaassammata.

Inuit Ataqatigiinnit russinit oqaatigineqartut qisuariaateqarfigissallugit pingaartissimavarput. Nipi atorneqartoq akuersaarneqassanngilaq. Nunatta isummani annittariaqarpai. Pineqartuni anginerpaajunngilagut, naalagaaffissuilli angusaqarniarneranni pisunut ilaavugut. Tamanna annikinaartissanngilarput taamaammallu nunanut allanut politikkimut, illersornermut sillimaniarnermullu tunngasuni tunuarsimaartassanngilagut. Nipangersimaaginnaraluaruttami tusaaneqarnaviannngilagut.

Apeqqutit ullut qulit qaangiussimatinnagit akineqarsimanissaat kissaatigaara.